

culo innocentissimo pro dato hoc præclarissimo testimonio; sin posterius, reliquis omnino aggregabatur & proli deinceps gignendæ, ut consueverunt, vacabat: quæ quidem tūm à Sp. Sancti, tūm ab illius, cuius vertici insederat, puritate res est omnium alienissima. Quocunque tandem te vertas, dicimus cum Josuà Stegmanno (*Meletem. XVII. Christognos.*) Nobis sufficit, quod illa columba ad significandum Spiritum S. facta est, sive in vero columbæ corpore, sive in eiusd. effigie apparuerit. Non enim, quod ait Chemnitius (*cap. XVII. Harmon. Evangel.*) agitur de articulo aliquo fidei, modò præsentia & unctio Spiritus in hac historiâ retineatur, quæ indicata & obsignata est externâ & visibili specie columbæ.

Melior autem in eō locabitur opera, si consideraverimus, quid indicetur nobis hāc apparitionis specie, in quo præcipue occupaverunt sese Exegetæ. Columbam dicunt rerum naturalium polyhistores, & plerique omnes novimus, simplex esse animal & mansuetum, quod nec se viat morsibus, nec violet ungibus, nec vorax carnium ut corvus, nec persequens alias ut accipiter: felle non est amarum, bile non est inflatum. In videndo est perspicax, in volatu velox, in pernitendo constans. Caput subinde in cœlum elevat, collum, quando bibit, non resupinat, in cavernis libentius habitat, gregatim volitat, communem domum servat, ovis vicissim incubat, subolem & quæ amat, mutuis osculis conjugalem amorem demonstrat. Oculos habet gratiosos & lucidos, pro garritu & convicio gemitum iterat, munda appetit, munda bibit. Inde gratia Spiritus S. depingitur, inde veri Christiani vita delineatur. S. Paullinus, si Guido Pancirolo credimus (*Commentar. in Notit. Imper. Orient. c. 39. epist. XII.* scribit, olim supra crucem rubentem duas columbas in templis depingi consueuisse, quo symbolo significabatur, simplicibus cœlum patere, ut epigramma cruci inscriptum aperit.